

Sygn. akt II C 370/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 sierpnia 2014 roku

Sąd Okręgowy w Łodzi II Wydział Cywilny

Przewodniczący SSO Adam Kmiecik

Protokolant Monika Bartos

po rozpoznaniu w dniu 1 sierpnia 2014 roku w Łodzi

sprawy z powództwa M. M.

przeciwko (...) Biuru (...)

o zadośćuczynienie

1. oddała powództwo;
2. nie obciąża powódki zwrotem opłaty sądowej od pozwu;
3. nie obciąża powódki zwrotem kosztów zastępstwa procesowego na rzecz pozwanego.

Sygnatura akt II C 370/14

UZASADNIENIE

Powódka – M. M. w pozwie z dnia 27 lutego 2014 roku, skierowanym przeciwko (...) Biuru (...) w W., wniosła o zasądzenie na jej rzecz kwoty 72.199 zł tytułem dalszego zadośćuczynienia po śmierci córki N. M.. /pозew k. 2- 2 odw.; pismo procesowe k. 7/

W uzasadnieniu pozwu powódka wskazała, że dochodzona przez nią kwota obejmuje dalszą należność za krzywdę doznaną na skutek śmierci córki – N. M. w wyniku wypadku komunikacyjnego z dnia 23 października 2001 r. oraz dalsze odsetki liczone od daty śmierci córki do 9 marca 2014 r. /pозew k. 2- 2 odw.; pismo procesowe k. 7/

W odpowiedzi na pozew (...) Biuro (...) w W. wniosło o odrzucenie pozwu podnosząc zarzut powagi rzeczy osądzonej oraz z ostrożności procesowej o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od strony powodowej na swoją rzecz zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych. /odpowiedź na pozew k. 20-21/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny :

W dniu 23 października 2001r. w G., gmina J. doszło do wypadku drogowego. W wyniku naruszenia zasad bezpieczeństwa w ruchu drogowym przez kierujących pojazdami M. (...) nr rej. (...) i (...) nr rej. (...) doszło do zderzenia obu pojazdów, na skutek czego samochód ciężarowy zjechał na chodnik i potracił stojącą tam córkę powódki - N. M.. /bezsporne/

Czternastoletnia N. M. doznając rozległych urazów narządów wewnętrznych zginęła na miejscu. /bezsporne/

Sprawca wypadku Ł. P. był ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody wyrządzone w związku z ruchem tych pojazdów w (...) W. i legitymował się w dniu zdarzenia jako posiadacz

pojazdu z rejestracją zagraniczną tzw. Zieloną Kartą. Drugi z uczestników P. K. ubezpieczony był w (...) S.A. / bezsporne/

N. M. w chwili wypadku mieszkała wspólnie z matką – M. M. oraz czterema braćmi, którzy uczyli się bądź pracowali. / bezsporne/

N. M., jako jedyna córka, pomagała matce w domowych obowiązkach życia codziennego, szczególnie w okresach gorszego samopoczucia powódki. Nadia była dziewczynką aktywną życiowo i angażowała się w wielu dziedzinach swojego życia zarówno szkolnego jak i poza szkolnego m.in. aktywnie uczestniczyła w przedsięwzięciach (...) Ośrodka (...) m.in. w latach 1997 – 1998 r. - była członkiem sekcji teatralnej, uczęszczała na zajęcia śpiewu i dwukrotnie brała udział w Międzynarodowym przeglądzie piosenki Dziecięcej (...) w J., a od 2001 r. działała jako wolontariuszka w ramach ogólnopolskich Prezentacji (...). Ukończyła kurs modelek, po którym była zarejestrowana w Agencji (...). Jej pasją było też projektowanie i szycie ubrań. Nawiązała kontakt z holenderskim czasopismem zajmującym się modą - otrzymała od nich maszyny do szycia. /uzasadnienie wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 30 października 2013 r. k. 113-118 odw. załączonych do niniejszej sprawy akt o sygn. II C 86/13/.

Powódka jest osobą schorowaną i przebywa na rencie inwalidzkiej. /bezsportne/

Powódka od daty śmierci córki znajduje się pod stałą opieką (...) w J., gdzie stwierdzono u niej nerwicę wegetatywną. Bardzo silnie przeżyła utratę córki, z którą była emocjonalnie związana i nie może otrząsnąć się z szoku wywołanego jej nagłą śmiercią. / uzasadnienie wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 30 października 2013 r. k. 113-118 odw. załączonych do niniejszej sprawy akt o sygn. II C 86/13/

W piśmie z dnia 8 listopada 2002 r. (...) (...) uznała za bezsporną kwotę 6.000 zł (z zaliczeniem jej na poczet kosztów nagrobka w wysokości 1.300 zł i odszkodowania z art. 446 § 3 k.c.), którą przekazała na konto powódki. Kolejną kwotę odszkodowania w wysokości 20.000 zł pozwane Biuro przyznało M. M. już w toku procesu toczącego się przed Sądem Okręgowym w Kaliszu pod sygn. akt I C 1451/02 tj. 17 kwietnia 2003 r. /uzasadnienie wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 30 października 2013 r. k. 113-118 odw. załączonych do niniejszej sprawy akt o sygn. II C 86/13/

Wyrokiem z dnia 7 października 2003 r. wydanym w sprawie I C 1451/02 Sąd Okręgowy w Kaliszu zasądził od (...) Biura (...) w W. na rzecz powódki M. M. kwotę 55.300 zł z ustawowymi odsetkami od 25 października 2002 r. do dnia zapłaty oraz ustawowe odsetki od kwoty 20.000 zł za okres od 25 października 2002 r. do 17 kwietnia 2003 r., oddalając powództwo, co do kwoty 20.000 zł i umarzając pozostałej części. Sąd zasądził nadto od pozwanego na rzecz powódki kwotę 14.400 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego i nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Kaliszu kwotę 5.418 zł tytułem nie uiszczzonego wpisu. Sąd Apelacyjny w Łodzi wyrokiem z dnia 2 marca 2004 r. wydanym w sprawie I ACa 55/04 zmienił przedmiotowy wyrok Sądu Okręgowego w Kaliszu w punkcie I, w ten sposób, że zasądzoną na rzecz M. M. kwotę 55.300 zł obniżył do kwoty 15.300 zł, w punkcie II w ten sposób, że oddalił powództwo, co do kwoty 60.000 zł, w punkcie IV w ten sposób, że zasądzoną na rzecz powódki kwotę 14.400 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego obniżył do kwoty 3.050,55 zł oraz w punkcie V w ten sposób, że w miejsce kwoty 5.418 zł nakazuje pobrać od strony pozwanej kwotę 2.571 zł tytułem nieziszczzonego wpisu sądowego. W pozostałym zakresie Sąd Apelacyjny w Łodzi oddalił apelację i nie obciążył powódki obowiązkiem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego na rzecz strony pozwanej. Sąd Okręgowy w Kaliszu w uzasadnieniu wyroku wskazał, iż podstawą zasądzenia powódce odszkodowania był art. 446 §3 k.c. Podstawa ta została następnie także przyjęta przez Sąd Apelacyjny w Łodzi zmieniający przedmiotowy wyrok Sądu Okręgowego w Kaliszu. /uzasadnienie wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 30 października 2013 r. k. 113-118 odw. załączonych do niniejszej sprawy akt o sygn. II C 86/13/

Prawomocnym wyrokiem z dnia 30 października 2013 r. Sąd Okręgowy w Łodzi w sprawie II C 86/13 rozpoznając sprawę z powództwa M. M. przeciwko (...) Biuru (...) w W. zasądził od (...) Biura (...) w W. na rzecz powódki kwotę 40.000 zł tytułem zadośćuczynienia z ustawowymi odsetkami od dnia 9 kwietnia 2013 r. do dnia zapłaty, oddalając powództwo w pozostałym zakresie. Orzekając o kosztach Sąd nie obciążył powódki kosztami procesu od oddalonej części powództwa i nakazał pobrać od (...) Biura (...) w W. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Łodzi

kwotę 2.000 zł tytułem kosztów sądowych. /wyrok Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 30 października 2013 r. k. 110 załączonych do niniejszej sprawy akt o sygn. II C 86/13/

Dokonując ustaleń faktycznych Sąd oparł się na okolicznościach bezspornych i dowodach z dokumentów znajdujących się w załączonych do niniejszej sprawy akt Sądu Okręgowego w Łodzi o sygn. II C 86/13.

Sąd Okręgowy zważył co następuje :

Powództwo podlegało oddaleniu w całości.

Przed przystąpieniem do merytorycznych rozważań, należało zważyć podniesiony przez pozwane biuro zarzut powagi rzeczy osądzonej. Pozwane biuro podnosząc ten zarzut powołało się na wyrok Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 30 października 2013 r. Sąd nie podzielił, w tym zakresie zapatrywania strony pozwanej i zarzutu nie uwzględnił. Po dokładnej analizie żądań powódki w niniejszej sprawie oraz zakresu przedmiotowego wyroku z 30 października 2013 r., Sąd doszedł do przekonania, że powódka domagała się zasądzenia dalszej należności tytułem zadośćuczynienia nie objętej w poprzednim postępowaniu oraz odsetek liczonych od dnia śmierci córki do dnia 9 marca 2014 r. Nie można tym samym skonstatować, że roszczenia powódki w obu postępowaniach były tożsame przedmiotowo, a zatem nie zachodzi powaga rzeczy osądzonej.

Zasada odpowiedzialności strony pozwanej za zaistniały wypadek nie była przez nią kwestionowana.

Zgodnie z art. 805 § 1 k.c. przez umowę ubezpieczenia ubezpieczyciel zobowiązuje się, w zakresie działalności swojego przedsiębiorstwa, spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę. Świadczenie ubezpieczyciela przy ubezpieczeniu majątkowym polega w szczególności na zapłacie określonego odszkodowania (art. 805 § 2 k.c.).

Odpowiedzialność pozwanego w niniejszej sprawie nie wynika jednak z umowy ubezpieczenia. Należy ją wywieść z ustawy, a mianowicie z obowiązującej w chwili zdarzenia ustawy z dnia 28 lipca 1990 r. o działalności ubezpieczeniowej (Dz. U. z 1996 r., Nr 11, poz. 62) w zw. z art. 436 §1 w zw. z art. 435 §1 k.c.

W niniejszej sprawie mają zastosowanie normy prawne zawarte w obowiązującym w chwili zdarzenia art. 90a ust. 1-3 wskazanej ustawy o działalności ubezpieczeniowej z dnia 28 lipca 1990 r. Stosownie do tych przepisów zakłady ubezpieczeń, które prowadziły działalność w zakresie ubezpieczenia obowiązkowego określonego w art. 4 pkt 1 wskazanej ustawy, w razie objęcia zakresem tego ubezpieczenia obszarów poza granicami kraju, zrzeszały się w (...) Biurze (...). Przynależność tych zakładów ubezpieczeń do (...) Biura (...) była obowiązkowa. Ustęp 2 art. 90a tej ustawy przyznawał (...) Biuru (...) osobowość prawną, siedzibą Biura było miasto stołeczne W..

Stosownie do obowiązującego w dacie zdarzenia, art. 8 ust. 7 ustawy o działalności ubezpieczeniowej z 28 lipca 1990 r. dodany przez art. 1 pkt 6 ustawy z dnia 21 lipca 2000 r. (Dz.U. z 2000 r., nr 70 poz.819) zmieniającej nin. ustawę z dniem 24 września 2000 r. w razie zaistnienia szkody objętej obowiązkowym ubezpieczeniem od odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów (art. 4 pkt 1 tej ustawy) w sytuacji, kiedy szkoda nastąpiła na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez pojazdy z rejestracją zagraniczną, posiadające ważne dokumenty ubezpieczeniowe wystawione przez zagraniczne biura ubezpieczeń komunikacyjnych (art. 90a ust. 3 pkt 3 tej ustawy), uprawniony do odszkodowania może dochodzić roszczeń bezpośrednio od (...) Biura (...).

W przedmiotowej sprawie spełnione zostały przesłanki odpowiedzialności pozwanego wynikającej z powyższych przepisów. Bezsporne jest posiadanie przez pojazd sprawcy wypadku rejestracji zagranicznej oraz stosownych dokumentów ubezpieczeniowych wystawionych przez zagraniczne biura ubezpieczeń komunikacyjnych w tym tzw. Zielonej Karty. Truizmem jest także stwierdzenie, że wypadek miał miejsce na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.

Pozwany w odpowiedzi na pozew nie kwestionował okoliczności zdarzenia, własnej legitymacji biernej w tym procesie i zasady odpowiedzialności za szkody powstałe w wyniku przedmiotowego wypadku, podnosząc, iż wypłacone już

kwoty zarówno dobrowolnie przez (...) (...), jak i zasądzone wyrokami Sądu Okręgowego w Kaliszu i Sądu Okręgowego w Łodzi wyczerpały już roszczenie powódki zarówno na podstawie art. 446§3 k.c. jak i na podstawie art. 448 k.c. w związku z art. 24 §1 k.c.

W niniejszym postępowaniu powódka nie wskazała podstawy prawnej swojego żądania, wskazując, że dochodzi dalszej kwoty tytułem zadośćuczynienia, a zatem należy przyjąć jako ewentualną możliwą podstawę jej roszczeń art. 448 k.c. w związku z art. 24 §1 k.c.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego jak sądów powszechnych utrwalony został pogląd, iż najbliższemu członkowi rodziny zmarłego przysługuje na podstawie art. 448 k.c. w związku z art. 24 §1 k.c. zadośćuczynienie za doznaną krzywdę, gdy śmierć nastąpiła na skutek deliktu, który miał miejsce przed dniem 3 sierpnia 2008 roku.

Sąd orzekający w niniejszej sprawie podziela powyższe stanowisko i dlatego też rozważył czy w niniejszej sprawie zostały spełnione przesłanki z art. 448 k.c.

Do przesłanek odpowiedzialności na podstawie art. 448 k.c. zalicza się:

- naruszenie dobra osobistego, powodujące szkodę niemajątkową,
- związek przyczynowy między tym naruszeniem a szkodą niemajątkową, która spowodowana jest naruszeniem (por. G. Bieniek (w:) Komentarz..., s. 452).

Przesłanką odpowiedzialności art. 448 k.c. jest także nie tylko bezprawne, ale i zawinione działanie sprawcy naruszenia dobra osobistego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2002 roku, V CKN 1581/00).

Spełnienie ostatniej z wymienionych przesłanek nie budzi wątpliwości, bowiem sprawca wypadku został ustalony i poniósł odpowiedzialność zaistnienia tego zdarzenia.

Zdaniem Sądu, w wyniku śmierci czternastoletniej N. M. doszło do naruszenia dobra osobistego jej matki w postaci zerwania więzi rodzinnych. Sąd nie ma wątpliwości, że utrata dziecka stanowi największą tragedię dla rodzica, a powódka z tego powodu doznała ogromnego bólu i cierpienia. Tym bardziej, że jak wynika z ustalonego stanu faktycznego powódka mogła mieć poczucie wyjątkowości swojej córki, która była wyjątkowo aktywną osobą, miała szereg zainteresowań i pomagała innym dotkniętym przez los. Uwzględniając powyższe oczywiste jest, że doszło do naruszenia dobra osobistego powódki, a tym samym zostały w tym przypadku spełnione przesłanki z art. 448 k.c.

Z brzmienia art. 24 k.c. wynika, iż w razie naruszenia dobra osobistego sąd może przyznać temu, czyje dobro osobiste zostało naruszone, odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę. Sformułowanie tego przepisu wskazuje, iż zasądzenie zadośćuczynienia nie ma charakteru obligatoryjnego, a jego wysokość powinna być odpowiednia do stopnia naruszenia dobra osobistego i doznanej na jego skutek krzywdy. W przypadku śmierci osoby bliskiej ustalenie wysokości zadośćuczynienia napotyka szczególne trudności, albowiem życie człowieka jest zawsze bezcenne, a utraty relacji z daną osobą nie mogą zastąpić żadne pieniądze. Poczucie krzywdy z powodu utraty osoby najbliższej ma zawsze charakter indywidualny, a w szczególności zależy od wewnętrznego usposobienia osoby poszkodowanej jak i głębokości więzi łączącej jej ze zmarłą osobą.

Każdy przypadek śmierci osoby bliskiej należy traktować indywidualnie z uwzględnieniem wszystkich okoliczności sprawy, przy czym ocena ta powinna opierać się na kryteriach obiektywnych, a nie na wyłącznie subiektywnych odczuciach pokrzywdzonego (podobnie: Sąd Apelacyjny we Wrocławiu z dnia 12 kwietnia 2013 r. w sprawie I ACa 300/13, Legalis).

Zadośćuczynienie jest odzwierciedleniem w formie pieniężnej rozmiaru krzywdy, która nie zależy od statusu materialnego pokrzywdzonego. Jedynie zatem rozmiar zadośćuczynienia może być odnoszony do stopy życiowej społeczeństwa, która pośrednio może rzutować na jego umiarkowany wymiar i to w zasadzie bez względu na status społeczny i materialny pokrzywdzonego. Przesłanka „stopy życiowej” ma więc charakter uzupełniający i

ogranicza wysokość zadośćuczynienia tak, by jego przyznanie nie prowadziło do wzbogacenia osoby uprawnionej, nie może jednak pozbawić zadośćuczynienia jego zasadniczej funkcji kompensacyjnej i eliminować innych czynników kształtujących jego wymiar.

Przy ustalaniu wysokości należnego zadośćuczynienia należy wziąć pod uwagę szereg czynników, takich jak: rodzaj naruszonych dóbr osobistych, formę naruszenia, intensywność negatywnych przeżyć psychicznych pokrzywdzonego, wpływu naruszenia na społeczną pozycję pokrzywdzonego, potrzebę udzielenia pokrzywdzonemu satysfakcji adekwatnej do jego statusu majątkowego i możliwości finansowych sprawcy naruszenia. Wysokość zadośćuczynienia odpowiadająca doznanej krzywdzie powinna być odczuwalna dla poszkodowanego i przynosić mu równowagę emocjonalną, naruszoną przez doznane cierpienie psychiczne. Samo zaś zadośćuczynienie nie jest automatyczną konsekwencją wyrządzenia szkody, w kompetencji sądu pozostaje zaś uznanie czy osobie, której szkoda została wyrządzona, w kontekście całokształtu okoliczności faktycznych danego przypadku należy się zadośćuczynienie i w jakiej wysokości (por. wyrok SN z 18 lutego 2010 r. sygn. II CSK 434/09, Lex nr 602683, wyrok SN z 14 lutego 2008 r. sygn. II CSK 536/07, Lex nr 461725, wyrok SN z 9 listopada 2007 r., sygn. V CSK 245/07, Lex nr 369691, wyrok SA w Warszawie 2 grudnia 2006 r., sygn. VI ACa 567/06, Lex nr 558390).

Rozpoznając niniejszą sprawę nie może jednak umknąć z pola widzenia fakt, iż powódka uzyskała z tego tytułu na podstawie art. 448 k.c. w związku z art. 24 §1 k.c. stosowne zadośćuczynienie w kwocie 40.000 zł przyznane jej wyrokiem Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 30 października 2013 r. A zatem Sąd orzekający w tym postępowaniu może uwzględnić ewentualnie roszczenia powódki o zadośćuczynienie za dalszą krzywdę, nie będącą przedmiotem rozpoznania w postępowaniu II C 86/13 zakończonym wyrokiem z dnia 30 października 2013 r.

Powódka pomimo ciężącego na niej obowiązku wynikającego z art. 6 k.c. nie wykazała na czym polegałaby ta krzywda, która nie była przedmiotem tamtego postępowania, albo krzywda, która ewentualnie powstałaby po wydaniu orzeczenia w tamtej sprawie. W ocenie Sądu przyznane kwoty tytułem zadośćuczynienia na podstawie art. 448 k.c. w związku z art. 24 §1 k.c. wyczerpują w całości żądanie powódki w zakresie zadośćuczynienia po śmierci córki Nadii.

Sąd orzekający w niniejszej sprawie stoi na stanowisku, iż zadośćuczynienie powinno być umiarkowane, przez co należy rozumieć kwotę pieniężną, której wysokość jest utrzymana w rozsądnych granicach, odpowiadających aktualnym warunkom i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa. Od osoby odpowiedzialnej za szkodę poszkodowani, co prawda, winni otrzymać sumę pieniężną, w danych okolicznościach, odpowiednią tak, aby mogli za jej pomocą zatrzeć lub złagodzić poczucie krzywdy i odzyskać równowagę psychiczną. Nie ma natomiast podstaw do uwzględnienia żądania w takiej wysokości, by przyznane kwoty stanowiły ponadto, ze względu na swoją wysokość represję majątkową.

W świetle okoliczności niniejszej sprawy, w ocenie Sądu przyznanie dalszej kwoty tytułem zadośćuczynienia ponad już wypłacone mogłoby stanowić nadmierne wzbogacenie powódki, która nie wykazała rozmiaru cierpienia, które nie byłoby objęte wcześniej przyznanym zadośćuczynieniem, nie wniosła o przeprowadzenie żadnego dowodu w tym zakresie. W ocenie Sądu przyznanie dalszych kwot wymagało po stronie powodowej wykazania dalszej krzywdy, albo też powstałej po wyrokowaniu w tamtej sprawie. Powódka nie udowodniła, że doznała dalszego cierpienia, ponad to co zostało objęte poprzednimi wyrokami Sądu Okręgowego w Kaliszu i Sądu Okręgowego w Łodzi.

Nie zasługuje też na uwzględnienie ewentualne żądanie powódki o zasądzenie wskazanej kwoty tytułem należnych jej odsetek liczonych od daty śmierci córki do dnia 9 marca 2014 r.

Stosownie do art. 481 § 1 k.c. jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

Powódka nie tylko nie udowodniła, że dłużnik spóźnił się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, jak i też wysokości żądanych odsetek i sposobu ich liczenia, ale nie wskazała nawet podstawy i kwoty od, której miałyby być ewentualnie

liczone. Nie uzasadniła, dlaczego żąda liczenia ich od daty śmierci córki, kiedy to jej roszczenia nie były jeszcze wymagalne, a tym bardziej daty końcowej – 9 marca 2014 r.

Stosownie do treści przepisu art. 232 k.p.c. strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Aczkolwiek sąd może dopuścić dowód nie wskazany przez stronę (zdanie drugie art. 232 k.p.c.), jednak rzeczą sądu nie jest zarządzenie dochodzenia w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie, ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy. To na strony ustawodawca w myśl art. 3 k.p.c. nałożył obowiązek przedstawiania dowodów i to na stronie – zgodnie z przepisem art. 6 k.c. – ciąży ciężar udowodnienia faktu, z którego wywodzi ona skutki prawne. W ocenie Sądu w przedmiotowej sprawie nie zachodziła żadna z okoliczności nakładająca na sąd obowiązek przejęcia inicjatywy dowodowej – cięższej na stronie powodowej.

Sąd nie znalazł zatem podstaw do uwzględnienia żądań powódki, uznając je za niezasadne i w żadnej mierze nieudowodnione.

Sąd, na podstawie art. 102 k.p.c., nie obciążył powódki kosztami postępowania od oddalonej części powództwa, uwzględniając jej trudną sytuację życiową i materialną, wynikającą przede wszystkim z jej stanu zdrowia oraz doznanych przez nią cierpień po śmierci córki.